

Ekonomisk översikt hösten 2025

I korthet

- Föreliggande konjunkturbedömning för den åländska ekonomin ligger nära den ÅSUB gjorde i våras.
- Preliminära beräkningar för 2023 års förädlingsvärde pekar på en *BNP-tillväxt* om sex procent. Den klart största orsaken till tillväxten 2023 är det kraftigt ökade driftöverskottet inom både passagerar- och fraktsjöfarten. Även 2024 noterades höga driftöverskott som tillsammans med en omflaggning av ett passagerarfartyg från svensk till finsk flagg håller uppe tillväxten. Driftöverskottet väntas sjunka tillbaka under resten av prognosperioden. Den totala tillväxten prognostiseras bli två procent 2025. Då återhämtningen av hushållens efterfrågan nu väntas öka räknar vi med att konjunktürkänsliga branscher som byggverksamhet, handel och servicesektorn bidrar positivt till tillväxten 2026 och 2027. Trots detta räknar vi med nolltillväxt för dessa år, vilket beror på att den positiva effekten från konjunktürkänsliga branscher inte kompenserar fullt ut för vårt antagande om att driftöverskottet i framför allt transportsektorn delvis faller tillbaka.
- Efter att snabbt minskat från pandemitoppen låg *arbetslösheten* kring 4,3 procent (säsongsjusterat) från början av 2023 till maj 2024. Sedan dess har vi sett en tydlig ökning av arbetslösheten, och i augusti var arbetslösheten 5,1 procent (5,3 procent säsongsjusterat). Vi räknar fortsättningsvis med att en försiktig förbättring börjar synas från och med 2026, då ökad efterfrågan från hushållen väntas medföra en ökad efterfrågan på arbetskraft inom konjunktürkänsliga och arbetsintensiva branscher. Det prognostiserade årsmedeltalet är 5,2 procent för 2025, 5,0 procent för 2026 och 4,9 procent för 2027.
- Antalet långtidsarbetslösa var i augusti 410, vilket är nästan 90 fler än för ett år sedan, och nästan 140 fler än för två år sedan. Den kvardröjande långtidsarbetslösheten efter pandemin fortsätter att öka snarare än sjunka. ÅSUB ser en reell risk för långdragen förhöjd långtidsarbetslöshet även efter den väntade konjunktursvängningen.
- I augusti i år var *den åländska inflationen* -0,5 procent. Hittills i år ligger den genomsnittliga inflationen på 0,1 procent på Åland. Inflationen beräknas i år bli 0,2 procent, vilket är något lägre än vårens prognos. Den mer långsiktiga bilden kvarstår; inflationen ligger under kommande år högre än årets, men ändå under inflationsmålet både 2026 och 2027.
- Prisnivån är fortsatt hög fastän prisökningarna nu legat under inflationsmålet i över ett år. Lönertillväxten väntas dock fortsätta att vara högre än inflationen, vilket innebär fortsatt återhämtning av reallönerna. ÅSUBs uppskattning visar att de åländska reallönerna var som lägst 2023, och enligt prognosen ligger reallönerna i slutet av prognosperioden på ungefär samma nivå som innan pandemin. De stigande reallönerna bör stärka konjunkturen.

- De åländska hushållens *konsumentförtroendeindex* är mindre pessimistiska än i våras och det åländska konsumentförtroendet ligger nu i linje med de finländska och svenska hushållen. Även om konsumentförtroendet är negativt så är trenden positiv. Utgående från de prognostiserade förbättringarna av hushållens ekonomi, både vad gäller stigande reallöner och sjunkande räntekostnader, väntar vi oss fortsatt positiv utveckling för hushållens syn på ekonomin samt ökad konsumtion.
- ÅSUBs grova bedömning utgående från preliminära uppgifter visar att vi i år får en befolkningsökning omkring 250 personer, vilket ligger något över långtidsgenomsnittet. Merparten av befolkningsökningen härrör från de ukrainska flyktingar som under året ansökt om åländsk hemkommun efter att Ålands mottagningscenter stängt. Exkluderat denna effekt ser därför årets befolkningsökning ut att bli något lägre än vårens prognos på 120 personer.
- Skatteavräkningen till landskapet för 2024 steg markant främst tack vare lotteriskatten, högre kapitalinkomstskatt och hög samfundsskatt. I år beräknas utfallet för avräkningen och skatteavräkningen sammantaget växa ytterligare något och uppgå till 332 miljoner euro. För 2026 höjer strukturella engångsförändringar i statsbudgeten avräkningsbeloppet med sammantaget drygt 15 miljoner euro. Det summerade utfallet för avräkningen och skatteavräkningen bedöms uppgå till drygt 352 miljoner euro 2026 och 345 miljoner euro 2027.
- Den globala avmattning som vi befinner oss i påverkar även Ålands näringsliv, där hela 19 företag registrerats i pågående konkursprocesser under de första åtta månaderna av 2025. Kronan har stärkts och stimulerar åländsk expor och har positiv effekt på resande från Sverige vilket gynnar passagerartrafiken. Dollarn har under samma period försvagats, vilket ger åländska tankerverksamheten lägre intäkter då de får merparten av sina intäkter i dollar.
- Momsregistrets siffror för första halvåret 2025 visar på omsättningsnivåer nära fjolårets nivåer för näringslivet överlag. Undantaget är service sektorn som ökar tack vare fortsatt stark tillväxt inom transportbranschen. Industrisektorn visar marginell tillväxt som förklaras av ökning inom livsmedelsindustrin, övrig industri ökar inte sin omsättning under första halvåret 2025. Handel har drygt ett par procents tillväxt, men är primärt en effekt av ovanligt låg omsättning första halvåret 2024.
- Transportsektorns omsättningen för det första halvåret 2025 var tolv procent större än motsvarande period ifjol. Lönesumman för transportbranschen var nära nio procent större första halvåret i år jämfört med samma period ifjol. Fraktvolymerna har varit högre än för fjolåret medan passagerarvolymernas utveckling varierat mellan rederier.
- Den åländska finanssektorn hade god lönsamhet under föregående år. Under första halvåret 2025 har resultaten överlag varit stabila, även om den sjunkande räntenivån har börjat dämpa tillväxten i räntenetton. Utlåningen har samtidigt ökat något i takt med en försiktig återhämtning i hushållens och företagens efterfrågan på krediter. Trots ett fortsatt osäkert makroekonomiskt läge har kreditförlusterna förblivit låga och kapitaltäckningen inom sektorn är fortsatt god. Försäkringsverksamheten uppvisar i stort stabila resultat, även om det finns variationer mellan bolagen och vissa tecken på ökade kostnader i enskilda fall.

- Byggbranschen samt hotell- och restaurangbranschens omsättning och lönesumma ligger kvar på en nivå liknande den första halvåret 2024. Hotellinkvarteringar visar fortsättningsvis upp nivåer liknande föregående år. Byggkostnadernas snabba prisökning har avstannat och räntor har sjunkit, vilket förbättrar förutsättningarna för byggbranschen framöver.

Bedömningen har avslutats den 6 oktober 2025.

Inledning

I den här rapporten görs först en kort genomgång av den globala ekonomins utveckling. Detta sätter ramarna för enskilda länders ekonomiska utveckling och är därmed även relevant för att kunna analysera utvecklingen av Ålands ekonomi. Därefter fokuserar rapporten på den åländska ekonomin och angränsande områdets ekonomi.

Rapporten är en kort årligen återkommande redovisning av senaste utfall och prognoser.

Den globala ekonomin

Tillväxttakten i den globala ekonomin fortsätter revideras ner, det är flera faktorer som orsakar den svaga tillväxten.

Det råder fortsatt osäkerhet kring tullpolitiken som USA för. Nationellt pågår rättsprocesser som ifrågasätter presidentens befogenheter att införa tullar utan kongressens godkännande. Om Högsta domstolen ogiltigförklarar tullarna kan det innebära stora återbetalningar till företag och att internationella handelsavtal ogiltighetsförklaras. Det råder därmed osäkerhet kring hur handelsmönstret kommer se ut innan detta är uppkälat och innan pågående internationella tullförhandlingar har slutförts. Den direkta konsekvensen av detta blir mindre effektiv handel samt passivitet bland investerare, vilket dämpar global BNP-tillväxt.

Den geopolitiska osäkerheten med krig i Ukraina och Mellanöstern kvarstår. Ukrainska mer intensifierade drönanangrepp mot ryska oljeanläggningar har lett till störningar i Rysslands raffinaderikapacitet och därmed deras utbud av oljeprodukter. Även i Mellanöstern har Israels attacker mot Irans infrastruktur bidragit till oro för ökade störningar i utbudet. Så även givet OPEC+ beslut att öka sin produktion av oljeprodukter från och med oktober, kan det bli svårt att i praktiken leverera enligt plan på grund av dessa oroligheter. Olja är en av de mest centrala råvarorna i global produktion och konsumtion och efterfrågan följer den ekonomiska aktiviteten som råder. För de mer utvecklade länderna är efterfrågan därför svagare än tidigare år medan Asien med Indien i spetsen driver på efterfrågan av olja.

Den amerikanska statliga myndigheten EIA räknar med att råolja faller från 68 US-dollar per fat i augusti till 59 under fjärde kvartalet till följd av OPEC+ medlemmarnas ökade produktion.¹

Inflation

Givet att prognosen ovan slår in och oljepriset faller under kommande månader, bidrar det till att minska inflationstrycket i form av lägre energipriser och transportkostnader. Det osäkra världsläget dämpar fortsatt konsumtion och investeringar varvid inflationen förväntas ligga kvar på låg nivå men där det osäkra världsläget kan emellertid bana väg för snabba förändringar.

Inflationen i USA och Eurozonen fortsätter på en nivå nära centralbankernas målnivå, medan

¹ Energy Information Administration (EIA) Short-Term Energy Outlook (STEO) för september 2025

framväxande- och utvecklingsländerna ligger kvar på en betydligt högre nivå.

Figur 1. Inflation (HIKP) för euroområdet från 2021.

Ränta

De senaste årens högre räntor har lett till större finansieringskostnader i stora ekonomier med hög skuldsättning, vilket leder till ökat budgetunderskott och lägre tillväxt. Framöver förväntas vara på en låg nivå, nu när inflationen stabiliserat sig närmare centralbankernas målnivåer. Men om inflationen trycks upp av externa chocker såsom krig där till exempel distributionskedjor lätt kapas driver det upp räntenivåerna. ETLA räknar med att räntan ligger kvar på två procent framöver.

Arbetslöshet

Arbetslösheten har inte ökat nämnvärt utan legat relativt stabil, vilket visar på en robust arbetsmarknad även i en svagare konjunktur. För de 38 industrialiserade länder som ingår i OECD har genomsnittsarbetslösheten legat under fem procent de senaste tre åren. För euroområdet och EU har nivån också varit stabil men något högre, runt sex procent.

Konsumentförtroende

I EU-kommissionens konsumentförtroendeindex får

hushållen fyra frågor (egen ekonomi, ekonomi i landet, arbetslöshet, sparmöjligheter). Om lika många svar är positiva som negativa hamnar vi på 0-nivån, men i genomsnitt har det långsiktiga värdet legat på -11. För september 2025 var siffran -14,3 vilket är fortsatt en något låg nivå. Vilket är i linje med att konsumtionen inte tagit fart ännu trots lägre inflation och ränteläge.

Figur 2 Konsumentförtroende

Tillväxt

Som nämnts ovan hämmar det fortsatta osäkra världsläget och handelshindren den globala tillväxten framöver. Däremot finns det även positiva signaler på global nivå, konsumtionskraften i Indien, Indonesien och flera afrikanska länder visar stark inhemsk efterfrågan, till exempel förväntas Indiens BNP öka med 6-7 procent kommande två år.²

Tillverkningsindustrins inköpschefsindex (PMI) visar fortsatta produktionsminskningar i euroområdet medan USA ligger kvar på samma nivå i tillverkning. Motsvarande indikator för tjänstesektorn är starkare i båda områdena och signalerar fortsatt tillväxt³. AI och digitalisering fortsätter locka enorma investeringar, särskilt i USA och Asien.

² Deloitte Global Economics Research Center, India economic outlook, August 2025

³ S&P Global / ISM (för USA), HCOB/S&P Global (för euroområdet)

Tabell 1 Global tillväxt

Område	2024	2025	2026
Världen exkl. euroområdet	3,6	3,3	3,1
Euroområdet	0,8	1,2	1,0
USA	2,8	1,6	1,5
Kina	5,0	4,7	4,3

Källa: ECB:s makroprognos (September 2025) för Euroområdet och världen, samt juniprognos för Kina och USA. Prognosen bygger på att de tullsatser som gällde i mitten av maj består.

Den *amerikanska* ekonomin växte med 2,8 procent under 2024. Enligt OECD prognostiseras tillväxten vara 1,6 procent för 2025 och 1,5 procent för 2026. Kinas tillväxt på 5 procent avtar något och förväntas ligga på 4,3 procent 2026. Detta beror primärt på fastighetskrisen och skuldyngda offentliga finanser. Euroområdet är nere på en låg tillväxt på 0,8 procent 2024 men väntas ha nått sin lägsta punkt nu när inflation och ränta är nere på lägre nivåer och konsumtionen väntas stiga igen.

Sverige

Sverige befinner sig fortsatt i en lågkonjunktur, även om vissa tecken på återhämtning kan skönjas under första halvåret 2025.

BNP och tillväxt

BNP växte för första halvåret 2025 är en årstakt på +0,9 procent. Detta är lägre än tidigare förväntad BNP-tillväxt för helåret 2025. Konjunktur-återhämtningen ser därmed ut att gå saktare än tidigare förväntat. Konjunkturinstitutet beskriver återhämtningen som bräcklig, med risk

att svag konjunktur biter sig fast längre än basprognosen som räknar med 2,6 procent under 2026⁴.

“Barometerindikatorn steg för andra månaden i rad men visar fortsatt på ett svagare stämningsläge än normalt. Uppgången omfattade samtliga sektorer. I näringslivet är stämningsläget nu i linje med det historiska genomsnittet, men hushållen är fortsatt mer pessimistiska än normalt. Företagens förväntningar på försäljningspriserna under de kommande tre månaderna är i stort sett oförändrade jämfört med juli och ligger nära det normala” (KI, Konjunkturbarometern augusti 2025)

Industriproduktionen har visat tecken på återhämtning under sommaren 2025, med en årstakt på +12,8 procent i juni, vilket är en kraftig upprevidering från tidigare prognoser. Industri-investeringarna ökar gradvis, särskilt inom grön omställning och exportsektorer. Den svaga uppgången inom industrin förväntas däremot inte öka sysselsättningen något nämnvärt eftersom produktionsökningen delvis kan mötas med befintlig personal.⁵

Bostadsmarknaden har haft en utmanande period, och investeringar förväntas öka måttligt under 2025. Under de nio senaste kvartalen har bostadsinvesteringarna minskat. Det härleds från svag efterfrågan, svag bostadsprisutveckling och höga bygg- och finansieringskostnader.

Produktionen i byggverksamheten ökade med 5,4 procent under 2023 och förväntas minska med -2,4 procent under 2024 och -1,7 procent under 2025, enligt Konjunkturinstitutet.

⁴ Prognosdatabasen KI

⁵ Sveriges riksdag 12 juni 2025

Inflation och penningpolitik

Inflationen i Sverige har följt den europeiska utvecklingen. I augusti 2025 uppmättes KPIF till 3,1 %. Inflationen har legat kvar på högre nivå än tidigare prognoser, vilket bidragit till att Riksbanken sedan mars 2025 höll kvar styrräntan på 2,25 procent men den 18 juni och den 24 september sänkte Riksbanken styrräntan, som numera är 1,75 procent, för att få fart på BNP-tillväxten.

Arbetsmarknaden

Arbetslösheten uppgick i juli 2025 till 8,0 procent vilket är nära tidigare prognoser och den nivå som väntas för hela året med förhoppningar om att den går ner något under 2026.

Växelkurs

Kronan har stärkts något under 2025 och noterades i början av september till kring 11 kronor per euro. Dollarn har rört sig marginellt mot euron under 2025 och noterades i början av september till omkring 1,08 dollar per euro.

Offentliga finanser

Den offentliga sektorns finansiella sparande visar ett stort underskott och det är en tydlig avvikelse från överskottsmålet i år skriver Ekonomistyrningsverket⁶. Samtidigt som utgifterna inom försvar, rättsväsende och kommunikationer ökar minskar skatteintäkterna på grund av skattesänkningar och lågkonjunktur. Enligt ESV:s bedömning blir underskottet 100 miljarder SEK (-1,5 % av BNP) under 2025 följt av 46 miljarder sek (-0,7 % av BNP) under 2026.

Finland

Finlands ekonomi var under 2024 svag men tecken på återhämtning har börjat synas. Tillväxttakten är dock dämpad och riskerna fortsätter att vara betydande.

Sedan början av 2021 har antalet konkurser i Finland ökat märkbart, särskilt inom byggsektorn. För perioden januari–juni 2025 sattes 1 733 företag i konkurs, jämfört med 1 599 under samma period 2024 — alltså en ökning på cirka 8,4 procent⁷.

Första halvåret 2025 var kapitaltäckningen i finska banksektorn fortsatt stark medan den fortsatta minskningen av räntenettot försvagade lönsamheten. Betalningsbedrägerier och hot kring cybersäkerhet, IT-incidenter och driftstörningar fortsätter vara centrala riskområden⁸.

BNP och tillväxt

Tillväxten under 2025 väntas främst drivas av offentliga investeringar, särskilt inom försvar och infrastruktur, samt en viss förbättring i privat konsumtion tack vare stigande reallöner. Exporten av tjänster har vuxit starkt och kompenserar delvis för svag varuexport. Samtidigt kvarstår betydande risker kopplade till geopolitisk osäkerhet, handelskonflikter och planerade nedskärningar i sociala förmåner.

Enligt finansministeriets senaste prognos förväntas real BNP-tillväxt 1,1 procent för 2025, stigande till 1,4

⁶ Pressmeddelande 2025-09-12.

⁷ Konkursombudsmannens kansli 14.07.2025

⁸ Finansinspektionen, [pressmeddelande](#) 15.9.2025

procent 2026.⁹ Svag investeringstakt och byggsektor håller tillbaka den finländska ekonomin.

Inflation

Inflationen (KPI) i Finland prognostiseras till 0,4 procent 2025 ökande till ca 1,2 procent 2026.¹⁰

Arbetsmarknaden

Arbetslösheten bedöms av ETLA till 9,3 procent under 2025, med en svag nedgång därefter vilket är i linje med tidigare prognoser.

Offentliga finanser

EU-kommissionens prognos anger ett offentligt underskott på cirka -3,7 procent av BNP 2025, med viss förbättring kommande år.¹¹

Statsbudgeten för 2025 uppgår till 88,8 miljarder euro i utgifter och 76,6 miljarder euro i inkomster, vilket ger ett underskott på 12,1 miljarder euro. Regeringen genomför ett sparpaket på 9 miljarder euro för att stabilisera de offentliga finanserna. Skuldkvoten väntas öka till 85,6 procent av BNP under 2025.¹²

Åland

Föreliggande konjunkturbedömning för den åländska ekonomin ligger nära den ÅSUB gjorde i våras.¹³ Stora driftöverskott och omflaggning av ett passagerarfartyg från svensk till finsk flagg har hållit uppe BNP-tillväxten. Från och med nästa år väntas en förbättring för konjunktur känsliga branscher då hushållens efterfrågan ökar. Den positiva effekt på tillväxten från konjunktur känsliga branscher

kompenserar dock inte fullt ut för vårt antagande om att driftöverskottet i framför allt transportsektorn delvis faller tillbaka. Läget på arbetsmarknaden är oroande, och trots att den prognostiserade konjunkturvändningen väntas minska arbetslösheten så räknar vi med en fortsatt hög långtidsarbetslöshet.

⁹ Finansministeriet, Ekonomisk översikt – hösten 2025, publikation VM 2025:50

¹⁰ ETLA 17.9.2025

¹¹ Europeiska kommissionen, Economic Forecast for Finland – Spring 2025

¹² Finlandsbanken 10 juni 2025

¹³ Se *bilaga 1* för en jämförelse av ÅSUBs prognostabeller hösten 2024 och våren 2024.

Tabell 1. Nyckeltal-2022-2027

	2022	2023*	2024*	2025P	2026P	2027P
BNP till marknadspris (volymförändring, %)	3,4	6	2	2	0	0
Befolkningsförändring (antal personer)	15	182	113	250	150	150
Relativt arbetslöshetstal (%)	4,5	4,2	4,6	5,2	5,0	4,9
Konsumentpriser, årlig förändring (%)	6,6	7,9	2,7	0,2	1,4	1,9
Kort ränta (Euribor, 3 mån, %)	1,1	3,4	3,6	2,1	1,8	2,0
Växelkurs EUR/SEK	10,63	11,47	11,47	11,116	11,20	11,80
Råolja (Brent, USD/fat)	71	98,7	81	69	52	65

*) Preliminära uppgifter för BNP-tillväxten, P) Prognoser

Källa: ÅSUB, Konjunkturinstitutet, Finansministeriet. Eurostat, EIA, EFA

BNP-tillväxt

BNP-prognosen ligger nära vårens. Preliminära beräkningar för 2023 års förädlingsvärde pekar på en BNP-tillväxt om sex procent. Den klart största orsaken till tillväxten 2023 är det kraftigt ökade driftöverskottet inom både passagerar- och fraktsjöfarten. Även 2024 noterades höga driftöverskott som tillsammans med en omflaggning av ett passagerarfartyg från svensk till finsk flagg håller uppe tillväxten. Driftöverskottet väntas sjunka tillbaka under resten av prognosperioden, men trots detta vara högt. Den totala tillväxten prognostiseras bli två procent 2025.

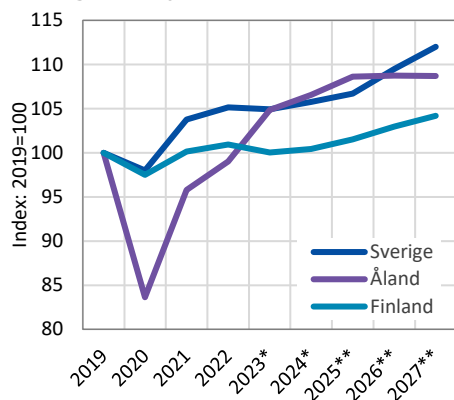
Då återhämtningen av hushållens efterfrågan nu väntas ta fart räknar vi med att konjunktürkänsliga branscher som byggverksamhet, handel och

servicesektorn bidrar positivt till tillväxten 2026 och 2027. Trots detta räknar vi med nolltillväxt för dessa år, vilket beror på att den positiva effekten från konjunktürkänsliga branscher inte kompenserar fullt ut för vårt antagande om att driftöverskottet i framför allt transportsektorn delvis faller tillbaka. Det råder särskilt stor osäkerhet kring driftöverskottet inom fraktsjöfarten, vilket har en väsentlig inverkan på tillväxten under prognosperioden.

Figur 1 visar att Ålands BNP-återhämtning efter pandemin från och med 2023 ligger över Finlands nivå och nära Sveriges.¹⁴

¹⁴ Observera att utvecklingen mellan länderna skiljer sig åt beroende på vilket startår man väljer för indexeringen.

Figur 1. BNP-volymtillväxten 2019–2027 för Åland, Finland och Sverige. Volyminde, år 2019=100.

Källa: ÅSUB, SC, SCB. Egna beräkningar.

*Preliminära beräkningar.

**Prognoser

Inflation

I augusti i år var den *åländska inflationen* -0,5 procent. Hittills i år ligger den genomsnittliga inflationen på 0,1 procent på Åland. Inflationen beräknas i år bli 0,2 procent, vilket är något lägre än vårens prognos. Den mer långsiktiga bilden kvarstår; inflationen ligger under kommande år högre än årets, men ändå under inflationsmålet både 2026 och 2027.

Även om den underliggande inflationen ligger något under målsättningen på två procent, så förklaras nuvarande mycket låga totala inflation av stillastående energipriser samt framför allt sjunkande räntor. ÅSUB räknar med att EURIBOR räntorna stabiliseras kring två procent under prognosperioden, vilket skulle innebära att ränteeffekten på inflationen klingar ut under 2026.

Slutligen är prisnivån fortsatt hög fastän prisökningarna nu legat under inflationsmålet i över ett år. Lönetillväxten väntas dock fortsätta att vara högre än inflationen, vilket innebär fortsatt återhämtning av reallönerna. ÅSUBs uppskattning visar att de åländska reallönerna var som lägst 2023, och enligt prognosen ligger reallönerna i slutet av prognosperioden

på ungefär samma nivå som innan pandemin. De stigande reallönerna bör stärka konjunkturen.

Befolkningsutveckling

ÅSUBs grova bedömning utgående från preliminära uppgifter visar att vi i år får en befolkningsökning omkring 250 personer, vilket ligger något över långtidsgenomsnittet 2015–2024 (174). Merparten av befolkningsökningen härrör från de ukrainska flyktingar som under året ansökt om åländsk hemkommun efter att Ålands mottagningscenter stängt. Exkluderat denna effekt ser därför årets befolkningsökning ut att bli något lägre än vårens prognos på 120 personer. Resten av prognosperioden räknar vi med en befolkningsökning något under långtidsgenomsnittet (150 båda åren).

Preliminära uppgifter visar på ett flyttningsnetto på 137 personer för det första halvåret i år. Detta är lägre än tioårsmedeltalet för det första halvårets flyttningsnetto (154 personer). Förhandsinformation om befolkningsmängden i slutet av augusti pekade på en befolkningsökning med 280 personer sedan årets början.

Första årshalvans flyttningsnetto mot Sverige och övrig Norden (77 personer) är klart positivare än gentemot Finland (27 personer) och övriga världen (33 personer). Nettot gentemot Finland är i linje med de senaste fem åren, medan nettot mot Norden och övriga världen är något svagare än de senaste fem åren.

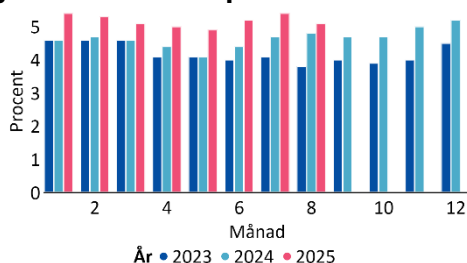
Arbetsmarknad

Efter att snabbt minskat från pandemitoppen låg arbetslösheten kring 4,3 procent (säsongsjusterat) från början av 2023 till maj 2024. Sedan dess har vi sett en tydlig ökning av arbetslösheten, och i augusti var arbetslösheten 5,1 procent (5,3 procent säsongsjusterat).

En konjunktursvängning syns ännu inte, men vi räknar fortsättningsvis med att en försiktig förbättring börjar synas från och med 2026, då ökad efterfrågan från hushållen väntas medföra en ökad efterfrågan på arbetskraft inom konjunktürkänsliga och arbetsintensiva branscher.

Arbetslösheten var i medeltal 4,7 procent 2024 (4,2 procent 2023) och det prognostiserade årsmedeltalet är 5,2 procent för 2025, 5,0 procent för 2026 och 4,9 procent för 2027. De prognostiserade nivåerna ligger under hela prognosperioden cirka 1,5 procentenheter över förpandemisk nivå. En del av det senaste årets ökning av antalet arbetslösa beror på den ökade inflyttningen från det krigsdrabbade Ukraina.

Figur 2. Relativ arbetslöshet, januari 2023 - september 2025.

Källa: ÅSUB

Ungdomsarbetslösheten har större svängningar eftersom det handlar om en klart mindre grupp än den totala arbetslösheten, men grovt kan man säga att nivån de senaste två åren har rört sig kring en säsongsrensad nivå på åtta procent. Ungdomsarbetslösheten kan kopplas ihop med en svagare efterfrågan inom servicebranschen och detaljhandeln. Detta är branscher som sysselsätter många unga och som drabbas direkt av hushållens försämrade ekonomi. Den prognostiserade återhämtningen i hushållens konsumtion bör därför sänka ungdomsarbetslösheten. I augusti i år var ungdomsarbetslösheten 8,7 procent (8,8 augusti 2024).

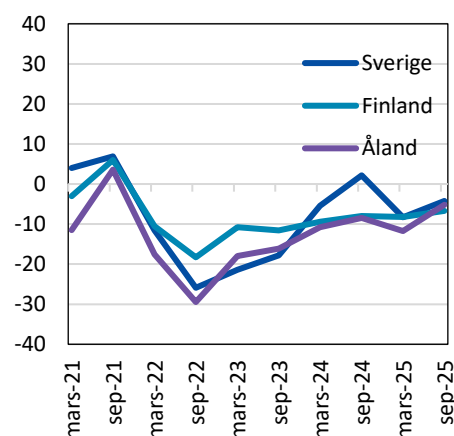
Antalet långtidsarbetslösa var i augusti 410, vilket är nästan 90 fler än för ett år sedan, och nästan 140 fler än för två år sedan. Den kvardröjande långtidsarbetslösheten efter pandemin fortsätter att öka snarare än sjunka. ÅSUB ser en reell risk för långdragen förhöjd långtidsarbetslöshet även efter den väntade konjunktursvängningen.

Samtidigt som vi sett en ökad arbetslöshet det senaste året har antalet lediga platser sjunkit markant. Antalet lediga platser är nu klart lägre än tioårsgenomsnittet.

Hushållen

De åländska hushållens konsumentförtroendeindex är mindre pessimistiska än i våras och det åländska konsumentförtroendet ligger nu i linje med de finländska och svenska hushållen (Figur 4). Även om konsumentförtroendet är negativt så är trenden positiv, och utgående från de prognostiserade förbättringarna av hushållens ekonomi väntar vi oss fortsatt positiv utveckling för hushållens syn på ekonomin.

Figur 3. Konsumentförtroendeindex för Åland, Finland och Sverige, mars 2021 - september 2025.

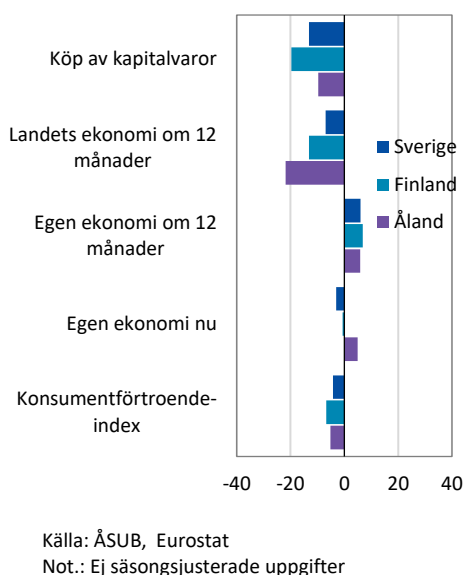

Källa: ÅSUB, Eurostat

Not.: Ej säsongsjusterade uppgifter

De åländska, finländska och svenska hushållens totalindex dras framför allt ner av hushållens inställning till *köp av kapitalvaror*- samt synen på utvecklingen av *landets (Ålands) ekonomi om 12 månader* (Figur 5).

Figur 4. Konsumentförtroende-index och netttotal för delfrågorna. Åland, Finland och Sverige, september 2025.

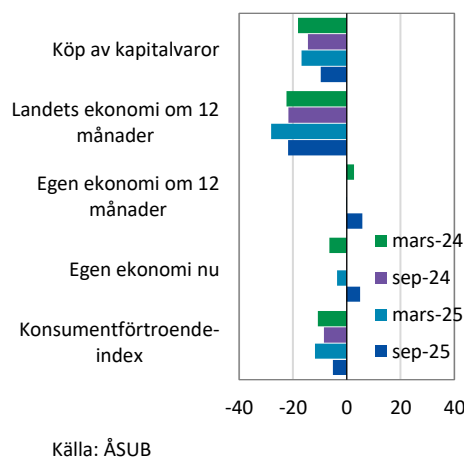

Det något mer positiva totalindexet jämfört med vårens resultat (Figur 6) beror på en starkt syn i alla fyra aspekter. Förbättringen är dessutom ungefär lika stor för alla fyra.

I de åländska hushållens kommentarer, som lämnats i samband med insamlingen av konsumentbarometern, nämns framför allt osäkerhet och pessimism. Planerade inköp kommenteras av flera som drivna av nödvändighet (trasiga bilar/hushållsapparater). Denna pessimism rimmar med det fortsättningsvis negativa konsumentförtroendet, men på samma gång finns en uppenbar risk för att

problem är mer troliga att ventileras i de öppna svaren jämfört med positiva känslor. Vi ser även flera respondenter som beklagar sig över stigande priser. Detta fastän inflationen legat på måttliga nivåer det senaste året, och de för hushållen så viktiga livsmedelspriserna endast ökat ett par procent sedan februari 2023. Troligtvis påverkar de mycket hårda pris- och räntechockerna som skedde för ett par år sedan, tillsammans med enskilda prishöjningar på till exempel kaffe, fortfarande vissa hushålls uppfattning av nuvarande prisutveckling på ett sätt som gör deras bild negativare än inflationsdata indikerar.

Figur 5. Konsumentförtroende-index och netttotal för delfrågorna. Åland, mars och september 2024 och september 2025.

Resultaten från frågorna om hushållens sparande¹⁵ i ÅSUBs konsumentbarometer visar att sparandet fortsätter att öka, vilket vi sett under de senaste mätningarna, och hänger ihop med hushållens räntekostnader som diskuteras längre ner i detta kapitel. Andelen hushåll som sparar just nu uppgavs vara 76 procent (75 procent i vårens mätning), och andelen som tror sig kunna spara

¹⁵ Sparande inkluderar amortering.

under det kommande året var 78 procent (76 procent i vårens mätning).

Slutligen tyder resultat från undersökningen på att de åländska hushållens förmåga att förutse det egna hushållets ekonomiska situation 12 månader fram har återhämtat sig efter att tillfälligt sjunkit under våren. I höstens mätning upplever 74 procent av hushållen att de har lätt eller ganska lätt att förutse det egna hushållets ekonomiska situation ett år fram (våren 2025: 68 procent).

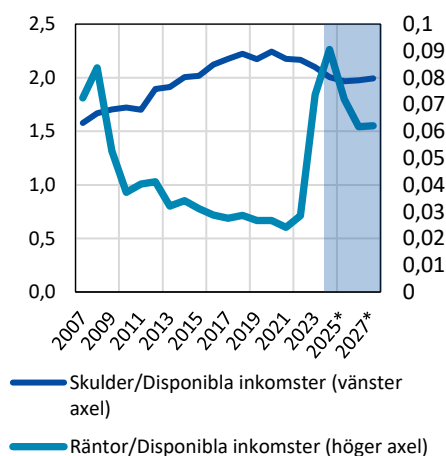
Efter att inflationen varit högre än löneökningarna både 2022 och 2023 räknar vi med att lönerna från och med 2024 växer snabbare än inflationen, och att reallönerna därmed gradvis förbättras under resten av prognosperioden.

De åländska hushållen är mer belånade än finländska, vilket innebär att de stora räntehöjningarna påverkat de åländska hushållens efterfrågan i större utsträckning än de finländska. Ungefär 60 procent av de åländska hushållen har skulder, och bland dessa uppgick skulderna till i genomsnitt 210 procent av de disponibla inkomsterna (2023). Motsvarande siffra för Finland var 167 procent.

Figuren nedan visar att centralbankernas snabba räntehöjningar 2022/2023 innebar att belånade åländska hushåll gick från att lägga drygt två procent av disponibel inkomst på räntor 2021 till att tre år senare lägga nio procent på räntor, vilket innebär att räntornas andel av disponibel inkomst 2024 låg på en högre nivå än vid Finanskrisen 2007–2008. De åländska hushållen har sedan pandemin minskat sin relativa skuldsättning de senaste åren, då skuldsättningen anpassats till ett högre ränteläge. Vi antar att de relativa skulderna fortsätter sjunka under innevarande år, men att de sedan ligger kvar strax under 200 procent under

resten av prognosperioden. Den minskade relativa skuldsättningen har minskat hushållens känslighet för framtida räntehöjningar, men den förhöjda sparandegraden som detta inneburit har hållit tillbaka konjunktursvängningen, särskilt på grund av liknande situationer i både Sverige och Finland. De minskade skulderna i kombination med kraftigt sjunkande räntor innebär att även hushållens räntekostnader väntas falla kraftigt under innevarande och nästa år, vilket ökar hushållens konsumtionsutrymme.

Figur 6. Skuldernas och räntornas andel av disponibel inkomst för belånade hushåll, 2007–2027 (prel. 2024, prognos 2025–2027).

Källa: Statistikcentralen, egen bearbetning. Prognos/prel. uppg. från ÅSUB.

Den offentliga sektorn

Också den offentliga sektorns ekonomi påverkas av utvecklingen inom arbetsmarknaden som diskuterats tidigare i översikten. Från sommaren 2024 uppvisar den relativa arbetslösheten stigande siffror, vilket inverkar på kommunernas inkomster under året. Arbetslöshetsgraden låg i augusti 2025 på 5,1 procent, vilket är

0,3 procentenheter högre än för ett år sen. En särskilt utsatt grupp är unga män under 25 år där arbetslöshetsgraden nu är närmare 10 procent.

Kommunerna

Genom inrättandet av nya välfärdsområden i Finland 2023 är de strukturella skillnaderna i uppgifterna och inkomsternas sammansättning mellan kommunsektorn på Åland och i övriga Finland betydande. Då staten tog över finansieringen av verksamheterna inom välfärdsområdena sänktes den andel av den debiterade samfundsskatten som tillfaller kommunerna med i storleksordningen 10 procentenheter 2023. Den andel av skatten som tillfaller staten respektive landskapet ökade i motsvarande grad.

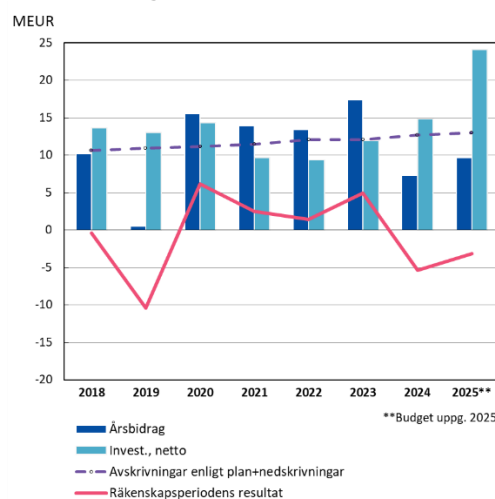
För kommunerna i riket sänktes även den kommunala inkomstskattesatsen med 12,64 procentenheter 2023 då staten tagit över finansieringsansvaret för välfärdsområdena. Eftersom Åland inte omfattades av reformen, och de åländska kommunerna fortfarande ansvarar för samma uppgifter som tidigare, påverkades inte kommunalskatten på Åland direkt. För att statsbeskattningen inte ska skärpas för de som bor på Åland justerades statsbeskattningen ner i varje inkomstklass i motsvarande grad, så att nettoutfallet för skattebetalarna blir neutralt.

Enligt boksluten för 2024 minskade de redovisade intäkterna från kommunalskatten med 8,9 miljoner euro medan intäkterna från samfundssakterna ökade med närmare 1,2 miljoner euro. Redovisningarna av skatteintäkter till kommunerna drabbades av så kallade rytmstörningar i samband med de förändringar i beskattningen som gjordes när välfärdsområdena inrättades. Det samlade årsbidraget stannade på 7,3 miljoner euro (17,3

milj euro 2023). Kommunernas resultat blev negativt, minus 5,3 miljoner euro, det svagaste resultatet sen 2019 (+4,9 miljoner euro 2023, se Figur 8). Sex kommuner uppvisade ett negativt årsbidrag ifjol och hela elva kommuner hade ett negativt resultat.

Enligt kommunernas samlade budgetar för 2025 beräknas resultatet bli -3,1 miljoner euro vilket är ett lägre underskott än vad som budgeterades för 2024. Skatteintäkterna beräknas öka med drygt 20 procent jämfört med budget 2024 medan landskapsandelarna beräknas öka med drygt 9 procent. Inkomsterna från alla skatteslag beräknas öka. Verksamhetskostnaderna ökar med i genomsnitt 3,9 procent. Årsbidraget beräknas sammantaget bli positivt. Skillnaderna mellan kommunerna är dock betydande.

Figur 7. Kommunernas samlade årsbidrag, investeringar, avskrivningar samt resultat (miljoner euro), bokslut 2018–2024, budget 2025

Enligt preliminära uppgifter från Skatteförvaltningen (29.9.2025) ökade kommunalskatterna från förvärvsinkomster för de åländska kommunerna med hela 7,2 procent år 2024, vilket är en betydligt högre tillväxt än året före. Föglö, Kumlinge

och Saltvik höjde skatteprocenterna medan Brändö, Kökar och Sund sänkte skattesatserna. Efter välfärdsområdenas införande påverkar arbetsinkomstavdraget de åländska kommunernas inkomster i högre grad än för de övriga kommunerna i landet eftersom ålänningarna betalar en lägre statsskatt, varifrån avdraget görs i första hand.

ÅSUBs bedömning för innevarande år är att de inkomster som ligger till grund för de åländska kommunernas kommunalskatt kommer att öka med knappt fyra procent, främst tack vare lönejusteringar och inflyttning. Det försvagade sysselsättningsläget och mindre indexjusteringar av pensionerna dämpar utvecklingen. Att sjukdomskostnadsavdraget slopas och hushållsavdraget minskar gynnar inkomsterna till kommunerna från kommunalskatten.

Inför 2026 beräknas tillväxten i förvärvsinkomsterna småningom återhämta sig tack vare långsamt sjunkande arbetslöshet. Köpkraften stärks tack vare lägre räntor, låg inflation och högre löner. Genom att avdraget för avgifter till arbetsmarknadens organisationer samt för arbetsrum i hemmet försvinner stiger skatteintäkterna i takt med förvärvsinkomsternas utveckling. Höjt arbetsinkomstavdrag och att grundavdraget föreslås justeras upp en aning minskar kommunernas inkomster. Inkomstutvecklingen bedöms vara likartad 2027.

Enligt de preliminära uppgifterna från Skatteförvaltningen (29.9.2025) för 2024 beräknas den debiterade samfundsskatten ha ökat med 20 procent trots att kommungruppens andel av samfundsskatten minskade något, med 0,22 procentenheter.

Innevarande år (2025) beräknas de debiterade skatterna från samfunden bli något lägre än 2024, men är fortsatt

höga tack vara betydande skattebelopp från enskilda företag. I prognosen för 2026 antas situationen vara liknande, enskilda företag bidrar med stora skatteintäkter från samfunden. Från 2027 föreslås skattesatsen för samfund sänkas från 20 till 18 procent. Kommunerna kommer att kompenseras så att kommunsektorns andel av skatterna höjs medan landskapets andel av inkomsterna från samfundsskatten sjunker.

Det bör i sammanhanget betonas att utvecklingen av skatterna från företagssektorn på Åland generellt är svårbedömd, enskilda företags affärshändelser kan ha stor inverkan på utfallet eftersom antalet stora företag är begränsat.

Landskapets inkomster

Systemet för finansiering av landskapet Ålands budget omfattar ett avräkningsbelopp samt en skatteavräkning. Förändringar i den åländska befolkningens andel av Finlands totala befolkning påverkar avräkningen med halva förändringen. För 2025 beräknas effekten vara drygt 190 000 euro på avräkningsbeloppet.

I det nya systemet behåller landskapet samtliga på Åland debiterade inkomstskatter, förvärvs-, kapitalinkomst- och samfundsskatter samt tonnageskatt genom den så kallade skatteravräkningen. Även den lotteriskatt som uppbärs på Åland behåller landskapet.

Enligt Ålandsdelegationens (ÅD:s) beslut har avräkningsbeloppet för 2023 fastställts till 247,11 miljoner euro (se Figur 9). Av beloppet härrör cirka 47 miljoner euro från en post där ett beviljat anslag på 10 miljarder euro som reserverats till elbolag inte använts och i statens bokslut har bokats som inkomst under återtagande av överförda anslag (moment 12.39.04). Vid sidan av beloppet om 47 miljoner ökade avräkningen med knappt 3

miljoner 2023. Effekten av denna extraordinära post har markerats i figuren för landskapets intäkter (se Figur 9).

Enligt ÅD:s beräkningar skulle avräkningsbeloppet för 2024 uppgå till knappt 205 miljoner euro. Fjolåret ser ut att vara det första året då befolkningskoefficienten inte får effekt för utfallet av avräkningen, befolkningstillväxten på Åland var långsammare än i riket. Den slutgiltiga avräkningsbeloppet för 2024 fastställs av ÅD under hösten.

Enligt statens budget (inklusive tilläggsbudget) kommer avräkningsbeloppet att uppgå till drygt 210 miljoner euro 2025 delvis som ett resultat av åtgärder för att höja statens inkomster, såsom den höjda allmänna momssatsen.

För 2026 beräknas avräkningsbeloppet öka med runt 10 procent, där merparten av ökningen förklaras av strukturella förändringar i statens budget. Statens bostadsfond läggs ner och dess kvarvarande kassa överförs till statens budget vilket höjer avräkningsbasen och avräkningen med drygt 11 miljoner euro. Därutöver bidrar andra strukturella justeringar med ytterligare drygt 4 miljoner euro. Avräkningen för 2027 beräknas preliminärt till runt 220 miljoner euro. En engångsöverföring från Statens pensionsfond till budgeten beräknas bidra med ungefär 4,9 miljoner euro (Figur 9).

Skatteavräkningen verkställs årligen i efterhand för skatteåret. Ålandsdelegationen fastställde skatteavräkningen för år 2023 till cirka 97,7 miljoner euro.

Beloppet från skatteavräkningen beräknas 2024 öka med drygt 26 miljoner euro. Att lotteriskattens halvering upphör från 2024 förklarar cirka en tredjedel av ökningen. Skatten

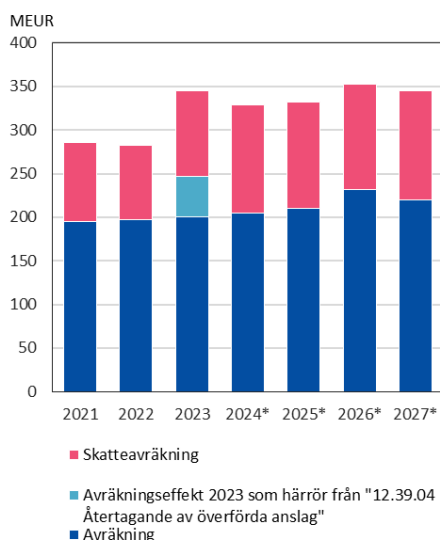
från kapitalinkomster, väntas också växa betydligt jämfört med 2023 (ca 8 miljoner euro) och även samfundsskatterna ökade, med runt 6 miljoner euro. I nuläget bedöms skatteavräkningen för 2025 och 2026 ha en svagare utveckling då samfundsskatterna beräknas bli lägre än 2024, även om nivån fortsatt är hög.

I Figur 9 illustreras utvecklingen av avräkningsbeloppet och skatteavräkningen. Grafen omfattar prognoser för utfallen 2024 till 2027, där även beloppet för skatteavräkningen uppskattas. Samtliga staplar visar det år som inkomsterna genererats.

För 2024 beräknas det samlade beloppet av avräkningen och skatteavräkningen uppgå till cirka 329 miljoner euro, varav skatteavräkningen ökar mest.

I år (2025) väntas utfallet för avräkningen och skatteavräkningen enligt ÅSUBs prognoser växa ytterligare något jämfört med 2024, tack vare bland annat kapitalinkomstskatten samt genom den högre allmänna mervärdesskatten som höjer avräkningen. Inför år 2026 finns förslag om justerade punktskater och därtill föreslås som nämnts att statens bostadsfond upplöses och går in i statsbudgeten. I budeten för 2027 föreslås en engångsöverföring från statens pensionsfond. Det summerade utfallet för avräkningen och skatteavräkningen bedöms bli cirka 332 miljoner euro 2025, runt 352 miljoner år 2026 och 345 miljoner euro 2027.

Figur 8. Utvecklingen av avräkningen, och skatteavräkningen (miljoner EUR, löpande priser), 2021–2027*

Källa: ÅD, FM, ÅSUB. Egna beräkningar.
*Prognoser

Utvecklingen i det privata näringslivets branscher

Den globala avmattning som vi befinner oss i påverkar även Ålands näringsliv, där byggsektorn och fastighetsbranschen har negativ tillväxt första halvåret 2025 baserat på preliminära siffror från momsregistret. Däremot visar handel, service och industri på positiv tillväxt. Kronan har återhämtat sig och det stimulerar varu- och tjänsteexporten till Sverige inklusive export genom färjesjöfarten och landturismen. Dessutom ger det de ålänningar som får sin lön i i svenska kronor bättre köpkraft.

På Åland sattes fyra företag i konkurs under de första åtta månaderna av 2022, 15 företag under samma period 2023 och sex företag 2024. De åtta första månaderna under innevarande år har hela 19 företag försatts i konkurs. En ökning på 317 procent jämfört med föregående år och 27

procent högre än 2023. Konkurserna skedde i olika branscher, det berörde totalt 66 anställda varav 15 personer inom primärnärings och 28 personer inom tillverkning, energi-och vattenförsörjning.

Den lönesumma som redovisas i momsregistret beror dels av hur många som jobbar och dels hur hög lön de får.

Enligt Statistikcentralen i Finland var summan av löner och ersättningar för hela den finska ekonomin 1,5 % högre i juni 2025 jämfört med juni 2024. Det var offentliga sekorn som stod för störst ökning (1,6 %) medan privata sekorn ökade 0,8 procent. Inom byggverksamhet minskade lönesumman med två procent medan finans- och försäkringsverksamhet ökade med 7,1 procent.

Under perioden april–juni 2025 jämfört med motsvarande period 2024 var nominella löneökningen 2,8 procent enligt Statistikcentralen, vilket indikerar minskad sysselsättning. Detta bekräftas av arbetslöshetssiffror som visar att 27 000 fler personer var arbetslösa i Finland april-juni 2025 jämfört med samma period 2024, vilket motsvarar 10,2 procents arbetslöshet.

För Åland är förändringen i omsättning och lönesumma för årets första halva beräknad utifrån tidsserier med kvartalsdata och uppgifterna är fortfarande preliminära. Halvårsdata för år 2025 jämförs med halvårsdata från första halvåret 2024.

Registret visar på omsättningsnivåer nära fjolårets nivåer för näringslivet överlag. Undantaget är service sektorn som ökar tack vare fortsatt stark tillväxt inom transportbranschen. Industrisektorn visar marginell tillväxt tack vare tillväxt inom livsmedelsindustrin, övrig industri ökar inte sin omsättning under första halvåret 2025. Handel har ett par procents tillväxt, men är en effekt av

ovanligt låg omsättning första halvåret 2024.

Från och med september 2024 har det skett förändringar i momssatserna med en ökning på 1,5 procentenheter på standardmomsen, vilket kan påverka lönsamheten i olika sektorer på Åland. 90 omsättningen för första halvåret inom handel, personliga tjänster och företagstjänster kan minska på grund av högre momssatser. Från början av 2025 har även att största delen av varor och tjänster som ingår i 10-procentsskattesatsen förflyttats till 14-procentsskattesatsen. Undantaget tidningar och tidskrifter samt publik radio.

Omsättningsutvecklingen för hela *transportbranschen* återspeglar i stor utsträckning passagerarsjöfartens utveckling. Omsättningen för det första halvåret 2025 var tolv procent större än motsvarande period ifjol. Lönesumman för transportbranschen var nära nio procent större första halvåret i år jämfört med samma period ifjol.

De åländska passagerarrederiernas har under årets första halva haft olika utveckling avseende passagerarvolym. Den starkare svenska kronan har haft positiv effekt på resande från Sverige medan dockningar inverkat negativt på passagerarantalet. Fraktvolymerna har varit högre än för fjolåret

Bunkerkostnader är en väsentlig del av rederiernas kostnader, och förändringar i bunkerpriser har en direkt påverkan på lönsamheten. Priset på den lågsavliga marindiesel som används i Östersjön följer nära oljepriset. Utöver denna traditionella

bunker, är numera LNG-gas en del av den åländska sjöfartens drivmedel.

Priserna på råolja har legat generellt lägre under första halvan av 2025 jämfört med samma period 2024. Som tidigare nämnts förväntas råoljepriset falla från 68 US-dollar per fat i augusti till 59 under fjärde kvartalet.

Under 2024 inleddes en ny färjelinje mellan Åland och Gotland, vilket breddat det regionala trafikutbudet. Samtidigt har konkurrensen på rutten Nådendal-Åland-Kapellskär ökat sedan två RoPax-fartyg successivt satts i trafik – det första under hösten 2023 och det andra under 2024. Den ökade ruttkonkurrensen bedöms fortsatt pressa lönsamheten och driftöverskottet på sträckan, även om ÅSUB i sina bedömningar utgår från att rederiernas resultat fortfarande är starkare än före pandemin.

Från och med 2024 omfattas sjöfarten av EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS). Trafiken mellan Åland och Finland ("Riket") är dock undantagen fram till 2030 genom det så kallade ö-undantaget. Farledsavgifterna återställdes till fullt belopp fr.o.m. 1 jan 2025 enligt regeringens proposition, men med fortsatta rabatter för fartyg i reguljär trafik genom att farledsavgift tas ut för ett begränsat antal anlöp per kalenderår. Dessa förändringar innebär ökade driftskostnader för rederierna.

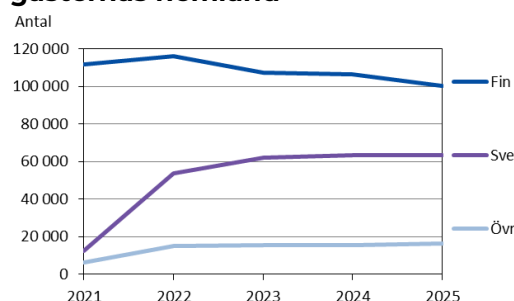
*Hotell- och restaurangbranschen*¹⁶ samlade omsättning var på samma nivå under årets första halva i jämförelse med samma period ifjol. Medan lönesumman minskade med 0,7 procent under samma period. Hotellinkvarteringar visar fortsättningsvis upp stabila siffror.

¹⁶ I "hotell" inkluderas all logiverksamhet och i "restaurang" all restaurang-, catering- och barverksamhet.

(Figur 10). Under årets första åtta månader var antalet hotellövernattningar tre procent lägre än föregående år. Det kan förklaras i att de finska hotellgästerna fortsätter minska (6 % jämfört med 2024) efter ovanligt hög nivå 2022 (37 procent högre än före covid, 2019). Antalet övernattningar av svenska besökare är detsamma som 2024 (8 procent under nivån före covid, 2019) medan övriga nationaliteter ökar med tre procent. Det bör tilläggas att alternativa övernattningsmöjligheter såsom Airbnb inte mäts här och en minskning i antalet hotellövernattningar kan därmed även bero på att fler väljer alternativa övernattningssätt.

Det kommande året väntas hushållens ekonomi bli starkare nu när räntenivån sjunkit och inflationsnivån är låg, vilket innebär förbättrade framtidsutsikter för restaurangsegmentet framöver.

Figur 9. Hotellövernattningar 2020–2025 (januari-augusti) efter gästernas hemland

Källa ÅSUB

De största segmenten inom den åländska handelsbranschen är dagligvaruhandel och partihandel med livsmedel och dryck (bland annat till rederierna). Förutom dessa påverkar även till exempel priset på drivmedel handelns omsättning via den bränslehandel som åländska bolag bedriver. Handelssegmentet hade under första halvåret 2,7 procent högre omsättning jämfört med första halvåret ifjol. Detta kan dock förklaras av att föregående års första halvår var

ovanligt svagt. Handelsbranschens lönesumma för första halvan av året var 2,4 procent större än motsvarande period ifjol.

Banksektorn har i regel klarat sig bra under de senaste tumultartade åren. I Finland har kundernas återbetalningsförmåga ökat den senaste tiden eftersom referensräntorna och inflationen nu är på låg nivå.

Den åländska finanssektorn fortsatte att uppvisa god lönsamhet under 2024, i nivå med det starka året 2023. Under första halvåret 2025 har resultaten över lag varit stabila, även om den sjunkande räntenivån har börjat dämpa tillväxten i räntenetton. Utlåningen har samtidigt ökat något i takt med en försiktig återhämtning i hushållens och företagens efterfrågan på krediter.

Trots ett fortsatt osäkert makroekonomiskt läge har kreditförlusterna förblivit låga och kapitaltäckningen inom sektorn är fortsatt god. Försäkringsverksamheten uppvisar i stort stabila resultat, även om det finns variationer mellan bolagen och vissa tecken på ökade kostnader i enskilda fall.

Utsikterna för helåret 2025 bedöms som i huvudsak positiva. En lägre räntenivå väntas gradvis påverka avkastningen från ränteportföljer negativt, men samtidigt stödja ökad kredit- och konsumtionsefterfrågan. Sammantaget framstår den åländska finanssektorn som fortsatt motståndskraftig, med stabil lönsamhet och begränsade risker i nuläget, även om det geopolitiska läget och den globala konjunkturutvecklingen fortsatt skapar viss osäkerhet.

Bank och försäkringsbranschens lönesumma var under årets första halva drygt 5 procent större jämfört med motsvarande period 2024.

Branschen *företagstjänster* omfattar många olika verksamheter, såväl mindre hemmamarknads- som några större exportinriktade företag inom bland annat IT. Omsättningen i branschen sjönk drygt två procent första halvåret i år jämfört med samma period 2023.

Lönesumman för branschen företagstjänster har växt med drygt sex procent under första halvåret i år jämfört med samma period ifjol.

Branschen *personliga tjänster* består till exempel av småföretagare inom tvätteri och privat hälso- och sjukvårdsverksamhet. Här ingår även en del av spelverksamheten som en tungt vägande komponent.

Registeruppgifterna visar på en viss omsättningsökning under det första halvåret jämfört med föregående år. Spelverksamhetens del av denna omsättning försvårar dock tolkningen.

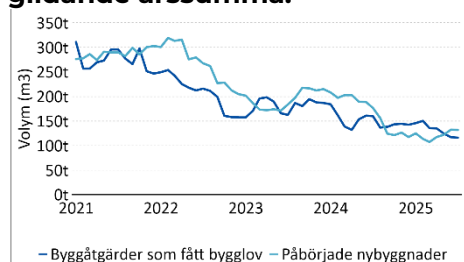
Den åländska byggmarknaden är liten och ryckig, vilket stundtals kan leda till problem för branschföretagen med stora svängningar i efterfrågan. Byggkostnaderna har ökat markant de senaste åren och de höga räntorna har ytterligare försvårat situationen inom byggsektorn. Under årets första halva minskade omsättningen med en och en halv procent. Detta är dock en avtagande minskningstakt jämfört med föregående år då första årshalvan minskade med 5,5 procent jämfört med 2023.

Tillväxten för branschens samlade lönesumma minskade marginellt under första halvåret i år jämfört med samma period ifjol. Det kan jämföras med första halvan 2024 då lönesumman

minskade med sex procent i jämförelse med första halvan 2023.

Tittar vi på mängden beviljade bygglov fortsätter de ligga på en låg nivå som startade med en kraftig nedgång från 2021¹⁷.

Figur 10. Beviljade bygglov och påbörjade nybyggnader, januari 2021 – juli 2025 Volym (m3), glidande årssumma.

Källa: Statistikcentralen, egen bearbetning

Mängden påbörjade nybyggnader, som i teorin bör följa mängden bygglov med en viss fördröjning, fortsätter som förväntat på låg nivå. Därmed finns ännu inga tecken på framtida ökad omsättning baserat på dessa data.

Från 1 januari 2025 krävs inte längre bygglov för nya byggnader som är mindre än 30 kvadratmeter om de inte används för bostadsändamål. Detta innebär att vissa små ekonomibyggnader, bastur etc. inte längre ingår i bygglovsstatistiken.

Byggbranschens kostnader har ökat kraftigt sedan 2021 fram till 2023, därefter har utvecklingen stannat av. Höga byggkostnader och stigande räntor har dämpat byggandet, men med nu lägre prisökningar och räntor ges bättre förutsättningar inom byggsektorn.

¹⁷ Definierat som kubikvolym (glidande årssumma). Preliminära siffror från statistikcentralen. Från och med statistikåret 2025 bytte Finland huvudinformatiönskälla för statistik om

byggnader, bostäder och bygglov från MDB (Myndighet för digitalisering och befolkningsdata) till Syke (Finlands miljöcentral).

I den åländska *livsmedelsindustrin* ingår företag som ägnar sig åt förädling av potatis, bageri, charkuteri- och kötttillverkning samt tillverkning av mejerivaror. Där ingår också företag med en väsentlig exportandel i sin avsättning. Den åländska livsmedelsindustrin domineras av ett fåtal större företag.

Omsättningen för livsmedelsindustrin för första halvåret 2025 ökade med fem och en halv procent i jämförelse med första halvåret 2024. Lönesumman ökade under samma period med sju procent.

Branschen *övrig industri* består till stor del av företag som tillverkar plastprodukter; både high-tech-företag som fungerar som underleverantörer till den internationella medicinska industrin, halvledarindustrin och tillverkare av plastleksaker.

Omsättningen för branschen *övrig industri* har under första halvan av året minskat med knappt en halv procent jämfört med samma period ifjol. Detta indikerar än inbromsning i den nedåtgående trend som fanns föregående år då minskningen var åtta procent lägre än år 2023. Dock var år 2023 en topp i total omsättning (löpande priser) för tvåtusentalet.

Tillväxten av branschens samlade lönesumma har under första halvåret i år ökat med 2,8 procent, vilket är knappt 1 procent lägre än föregående års ökningstakt.

Företagen inom energiförsörjning (*vatten och el*) är få på Åland. De ägnar sig åt eldistribution, distribution av fjärrvärme, produktion av el och fjärrvärme samt vattenrening och -distribution.

Branschen fungerar under speciella marknadsvillkor och dess utveckling styrs av många andra faktorer än den ekonomiska konjunkturen, i synnerhet av bränsle- och energipriserna i vår omvärld och vårt närområde samt därtill av det lokala vädret. Det hopslagna rörelseresultatet för de två största elbolagen på Åland växte med drygt en miljoner euro 2024.

Under innevarande årets första halva var branschens omsättning fem procent mindre än under motsvarande period 2024. Även lönesumman var negativ, en minskning på 1,8 procent.

I ÅSUBs moms- och löneregister ingår endast den del av *primärnäringsarna* som bedrivs i bolagsform och är momsbelagd, främst äppel- och fiskodling. Lönesumman har ökat med 0,7 procent under första halvåret 2025 i jämförelse med föregående halvår. Omsättningen har minskat med tolv procent under samma jämförelseperiod.

Lönsamheten i jordbruket bedöms ha förbättrats 2025 jämfört med 2024. Enligt Luke¹⁸ stiger det genomsnittliga lönsamhetsfaktorn till 0,58 år 2025, från 0,32 2024, vilket tyder på en bred återhämtning i sektorn även om nivån fortsatt är låg i ett längre perspektiv. Sammanlagt ser 2025 starkare ut än 2023–2024 för många gårdstyper, men med fortsatt stor spridning mellan växtodling och animalieproduktion samt betydande osäkerhet kopplad till pris- och väderrisker.

¹⁸ Naturresursinstitutet (2025)
Naturresursinstitutets webbplats
29.8.2025.

Referenser

Deloitte Global Economics Research Center, India economic outlook, August 2025

Energy Information Administration (EIA) Short-Term Energy Outlook (STEO) för september 2025

The Economy Forecast Agency (EFA) 2025.10.06

ETLA (2025) Suhdanne, syksy 17 september 2025. Helsingfors: Etna Economic Research

Europeiska kommissionen (2025). Economic forecast for Finland – Spring 2025. Bryssel: European Commission

EUROSTAT, databas

Finansministeriet, Ramarna för statsfinanserna och budgeten, Plan för de offentliga finanserna 2025–2028

Finansministeriet (2025). Ekonomisk översikt – hösten 2025. Publikation VM 2025:50. Helsingfors: FM.

Finlands Bank (2025). Suomen talouden väliennuste syyskuu 10 juni 2025. Helsingfors: Finlands Bank.

IMF (2024), World economic outlook, juli 2025

Institute for Supply Management – ISM (2025). Manufacturing ISM Report On Business®, [september 2025].

Kommunförbundet (2025), Kommunförbundets skatteprognosfil, uppdaterad 23.9.2025

Konjunkturinstitutet (2025), Konjunkturläget september 2025 Stockholm: KI.

Konjunkturinstitutet (2025). Konjunkturbarometern, augusti 2025. Stockholm: KI.

Konjunkturinstitutet (2025). Prognosdatabasen. Stockholm: KI.

Konkursombudsmannens byrå (2025). [Statistik/pressmeddelande], 29 augusti 2025. Helsingfors: Justitieministeriet

Naturresursinstitutet (2025), ” Prognos: Lönsamheten för gårdar förbättras”, webbnyhet (www.luke.fi/sv) 29.8.2025.

Nya Åland, diverse upplagor

OECD (2025) Economic Outlook, Interim Report September 2025

Rederi AB Eckerö, årsredovisningar och övriga finansiella rapporter, diverse årgångar

Rederi AB Hildegaard, årsredovisningar, diverse årgångar

Sjöfartstidningen, diverse upplagor

Skatteförvaltningen, Uppgifter om redovisning enligt debitering skatteår 2024, (N181) 29.09.2025

Statens budgetpropositioner 2025, 2026 Statistikcentralen, databas

Sveriges riksdag (2025). 12 juni 2025. Stockholm: Riksdagen.

Tidningen Åland, diverse upplagor

Viking Line, årsredovisningar och övriga finansiella rapporter, diverse årgångar

YLE nyhetsrapportering, www.yle.fi

Ålands Sjöfart, diverse upplagor

Ångfartygs AB Alfa, årsredovisningar, diverse årgångar

ÅSUB (2025) Arbetsmarknad

ÅSUB (2025) Befolkning

ÅSUB (2025) Konjunkturläget våren 2025

ÅSUB (2025) Konsumentprisindex

ÅSUB (2025) Nationalräkenskaper

ÅSUB (2025) Offentlig ekonomi